

Секція: Економічна безпека

ПОКОРНІЦЬКА К. В.

аспірант

Науково-дослідний економічний інститут

м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ СКЛАДОВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В умовах ринкових відносин, коли держава вже не відповідає за результати фінансово-господарської діяльності підприємства, забезпечення економічної безпеки (ЕБ) стає однією з найбільш важливих і актуальних проблем його життєдіяльності.

Ситуація української економіки дійсно спонукає до необхідності створення систем управління ЕБ підприємств, які забезпечуватимуть стан захищеності їхніх життєво важливих інтересів від недобросовісної конкуренції, протиправної діяльності кримінальних формувань й інших зовнішніх і внутрішніх загроз. Такі системи безпеки повинні бути зорієнтовані на збереження функціонування й розвиток підприємств відповідно до їхніх статутних цілей, визначеної місії, підтримки стану юридичних і економічних відносин, організаційних зв'язків, матеріальних й інтелектуальних ресурсів, за яких гарантується стабільність діяльності, комерційний успіх, прогресивний науково-технічний і соціальний розвиток підприємства [2, с.15].

Тривала і глибока економічна криза в нашій країні спричинила багато непередбачуваних небезпек та загроз для ще молодого бізнесу. На розвиток підприємництва впливають ще й такі фактори, як нестабільна політична та соціально-економічна ситуація в країні, недосконале комерційне законодавство, криміналізація суспільства, влади та бізнесу, корупція, шахрайство, тощо. Все це різко загострює проблему забезпечення ЕБ.

Аналіз літературних джерел показав, що ієрархічна побудова ЕБ включає виділення наступних рівнів: міжнародна, державна, регіональна та ЕБ підприємства. Остання посідає особливе місце в системі ЕБ держави та регіону. Економічна безпека – це такий стан потенціалу підприємства, за якого гарантуються найбільш ефективно його використання, стабільне функціонування господарської системи, її подальший розвиток.

Система ЕБ підприємства не може бути однакою для всіх. Вона індивідуальна для кожного підприємства, тому що залежить від рівня розвитку і структури його виробничої діяльності, ефективності її використання, кваліфікації кадрів, від стану навколишнього середовища, зокрема конкурентного середовища, ризикованості виробництва.

Ряд дослідників наголошують на тісному взаємозв'язку прибутку з ЕБ підприємства. При цьому здатність генерувати прибуток розглядається не стільки з погляду одержання короткострокової вигоди, скільки з метою забезпечення високого потенціалу розвитку й зміцнення відтворювальних можливостей підприємства. Досягнення цієї цілі забезпечується системою підцілей, які прямо або опосередковано впливають на результати діяльності підприємства. Серед них можна виділити: забезпечення фінансової стійкості й незалежності підприємства, забезпечення конкурентоспроможності технологічної бази виробництва, підвищення інтелектуального потенціалу персоналу та ін. [1, с. 178].

Забезпечення ЕБ передбачає виділення, аналіз й оцінювання існуючих загроз з кожної функціональної складової та розроблення на їх основі системи протидіючих і застережних заходів.

Таким чином, система ЕБ відіграє одну з провідних ролей, оскільки стабільне функціонування, зростання економічного потенціалу будь-якого підприємства в умовах ринкових відносин багато в чому залежить

від її надійності. Практика і наукові дослідження свідчать, що організація сучасної підприємницької діяльності потребує доопрацювання і створення системи ЕБ, яка б урахувала ті негативи, що може спричинити кожна сторона або економічна дія щодо підприємства.

Література:

1. Калініченко Л. Л. Адаптивне управління підприємством в конкурентному середовищі / Л. Л. Калініченко // Вісник економіки і промисловості – 2011. - №33. – с. 177-180.
2. Хомяченкова Н. А. Механизм интегральной оценки устойчивости развития промышленных предприятий: автореф. ... канд. экон. наук: 08.00.05 / Н. А. Хомяченкова; Моск. гос. инт-т электрон. техники (техн. ун-т). – М., 2012. – 21 с.